

Guia per millorar l'accessibilitat al comerç

Ajuntament del Prat de Llobregat - Setembre 2022

INDEX

1	PRESENTACIÓ	4
1.1	Introducció	4
1.2	Objectius	6
1.3	Com utilitzar aquesta guia?	7
2	CONCEPTES BÀSICS	8
2.1	Diversitat funcional	8
2.2	Accessibilitat universal	8
2.3	Les barreres a l'accessibilitat	9
3	PAUTES PER MILLORAR L'ACCESSIBILITAT DE L'ESPAI	10
3.1	Abans d'arribar	10
3.2	L'arribada al comerç	12
3.3	L'accés al comerç	15
3.4	L'interior	16
3.5	La cambra higiènica	18
3.6	L'evacuació en cas d'incendi	19
3.7	La informació i la comunicació	20
4	ACTUACIONS I AJUSTOS RAONABLES EXIGIBLES	22

5	INFORMACIÓ DE LES SUBVENCIONS	25
5.1	Qui ofereix les subvencions?	25
5.2	Qui ho pot sol·licitar?	25
5.3	Quina és la quantia de la subvenció?	26
5.4	Període de presentació i canal de tramitació.....	26
6	TRÀMITS DE LICÈNCIES D'OBRES	27
6.1	Comunicació prèvia d'obres sense documentació tècnica (Assabentat).....	28
6.2	Comunicació prèvia d'obres menors amb aportació de documentació tècnica.....	29
6.3	Llicències d'obres menors	31
6.4	Llicència d'obres majors: reforma i ampliació	34

1 PRESENTACIÓ

1.1 Introducció

Des del Programa de les Persones amb Diversitat Funcional hem elaborat aquesta guia per a facilitar la millora de l'accessibilitat al comerç local del Prat de Llobregat.

L'accessibilitat universal dels espais, siguin públics o privats, pot ser un poderós instrument democràtic, una eina a favor del dret a la ciutat. És un horitzó que camina cap a una ciutat més justa.

La comunitat internacional ha reconegut que, en un entorn accessible i amb absència de barreres, les persones amb diversitat funcional milloren significativament les seves habilitats i autonomia, incrementen la seva participació i autogestió en la vida diària i social, de manera que s'eviten situacions de marginació i es redueix la seva dependència. Ha reconegut també que l'accessibilitat a l'entorn ofereix oportunitats de millora, atès que dotar de condicions adequades els llocs de treball, escoles, establiments, comerços, espais culturals, transports, productes i serveis comporta major activitat productiva, especialment de renovació, innovació i disseny.

El concepte d'accessibilitat està estretament lligat a la qualitat de vida. Les barreres arquitectòniques impedeixen els desplaçaments lliures i còmodes per a moltes persones en diferents situacions, com ara persones usuàries de bastons o croses, gent gran, persones usuàries de cadira de rodes o persones que porten carros de nadons o de la compra.

L'Ajuntament del Prat de Llobregat atorga subvencions per les obres de millora de l'accessibilitat a l'accés i a l'interior dels locals comercials, de serveis i de restauració amb l'objectiu que es garanteixin els drets i la seguretat de la ciutadania.

La finalitat d'aquestes subvencions és facilitar les obres d'eliminació de les barreres arquitectòniques que hi dificulten l'accés i l'ús dels espais a les persones amb diversitat funcional, garantir el dret a tota

la ciutadania d'accedir a les activitats dutes a terme a la ciutat, i a la vegada promocionar i facilitar al comerç local la millora dels seus establiments per tal que qualsevol persona pugui accedir-hi i ser-ne client.

Aquesta guia vol facilitar el procés de sol·licitud de les subvencions, durant l'any 2022, i guiar amb els tràmits necessaris en cada cas. Inclou també un vessant pedagògic amb el qual les persones titulars podran descobrir aspectes de detall que segurament no coneixien i que, més enllà de la normativa, són de sentit comú, enriquint així el procés d'implementar millores en l'accessibilitat universal.

Aquesta guia està en revisió permanentment. Per tant, el propòsit és anar actualitzant-la i enriquint-la amb noves aportacions fruit de l'experiència i la posada en pràctica.

1.2 Objectius

Els principals objectius de la guia són:

- **Oferir una eina de diagnosi** amb indicadors per avaluar l'estat de l'accessibilitat, útil tant pels i les titulars d'una activitat comercial, de restauració o serveis com per les persones propietàries de l'establiment on es fa aquesta activitat.
- **Oferir una eina per planificar les millores** per acomplir la normativa vigent, oferint informació tècnica per planificar les futures intervencions.
- **Informar sobre les subvencions i el suport que ofereix l'Ajuntament del Prat de Llobregat** en l'àmbit informatiu, tècnic i econòmic per desenvolupar obres de millora en l'accessibilitat dels establiments oberts.
- **Ajudar a implementar les diverses mesures d'accessibilitat**, mostrant la finalitat de cadascuna. Avançar en la implementació d'aquestes mesures d'accessibilitat permetrà oferir un servei de qualitat adequat a les necessitats de les persones amb diversitat funcional, la qual cosa pot ajudar els comerços a ampliar la seva clientela potencial.
- **Animar a anar més enllà de les obligacions legals mínimes** establertes per a cada tipus d'establiment comercial. Proposar solucions orientades a eliminar qualsevol barrera.

1.3 Com utilitzar aquesta guia?

Aquest document vol ser una guia per a totes aquelles persones que tenen previst executar obres de millora de l'accessibilitat en un comerç existent o planificar obres integrals de reforma. La guia té la finalitat d'incorporar una mirada inclusiva a fi de garantir que les persones amb diversitat funcional puguin utilitzar l'espai en igualtat de condicions que la resta de la ciutadania.

S'ha de tenir en compte que segons el tipus d'actuació que es vulgui realitzar, a més del tràmit i els requisits per a sol·licitar la subvenció, també s'hauran de dur a terme els diferents tràmits i requisits per la realització de les obres, amb l'Àrea d'Urbanisme.

El document s'estructura en quatre apartats principals. Un primer apartat de pautes per millorar l'accessibilitat de l'espai físic dels establiments comercials, de restauració o serveis. Un segon apartat amb un resum d'actuacions exigibles, segons els criteris de proporcionalitat i ajust raonable. Un tercer apartat amb informació detallada de les subvencions que ofereix l'Ajuntament del Prat per dur a terme les obres de millora, i finalment, un apartat amb informació sobre els tipus de llicència necessària segons el tipus d'obra a realitzar.

Des del Programa també s'ofereix un servei d'acompanyament i assessorament in situ per reforçar i donar seguretat a l'establiment, amb els objectius d'orientar als comerciants amb el tipus d'actuació a realitzar, informar de la documentació tècnica necessària en cada cas, i facilitar els tràmits de sol·licitud de la subvenció i de llicències. En cap cas aquest assessorament és vinculant ni substitueix el projecte tècnic que s'ha de presentar.

L'equip del Programa de les Persones amb Diversitat Funcional ofereix a través d'aquesta guia una eina de diagnosi i de planificació. En cas que la guia no pugui resoldre els dubtes existents o per a demanar cita prèvia amb el Servei d'acompanyament i assessorament podeu posar-vos-hi en contacte **presencialment a les Cases d'en Puig** (Pça. Agricultura, 3), per **telèfon al 93 379 00 50**, o mitjançant un correu electrònic a **diversitatfuncional@elprat.cat**.

2 CONCEPTES BÀSICS

2.1 Diversitat funcional

Diversitat funcional és un terme alternatiu al de discapacitat. Ha començat a utilitzar-se per iniciativa d'algunes persones afectades, amb l'objectiu de substituir-ne altres com ara "discapacitat" o "minusvàlid". Es tracta d'un canvi cap a una terminologia no negativa sobre la diversitat funcional. Aquest concepte es va proposar al Fòrum de Vida Independent, el gener de 2005.

La diversitat funcional es pot entendre també com una realitat present a la societat en si mateixa i que afecta a tota la ciutadania en algun moment de la vida, ja que per exemple durant la infància i la vellesa, totes les persones són dependents.

És un fet irrefutable que a la societat existeixen persones amb capacitats diverses, com també ho és que al llarg de la seva vida, una mateixa persona experimenta grans canvis pel que fa a les seves capacitats. Per tant, es pot afirmar que a la nostra societat existeix diversitat funcional de la mateixa manera que s'observen també diversitats culturals, sexuals o generacionals.

2.2 Accessibilitat universal

L'accessibilitat universal és una condició important per garantir l'autonomia, la no discriminació i la igualtat d'oportunitats per a totes les persones. L'accessibilitat permet que les persones amb diversitat funcional puguin gaudir de les mateixes oportunitats que la resta de ciutadania, fent ús i gaudint amb seguretat i de manera tan autònoma com sigui possible, de l'entorn que les envolta.

Un entorn accessible suposa un increment de la qualitat de vida i una major participació social de les persones amb diversitat funcional, de la gent gran o d'altres persones que temporalment pateixen dificultats funcionals. Suposa, a més, un benefici per al conjunt de la societat, ja que facilita que tothom pugui gaudir-ne de l'entorn amb seguretat i comoditat: pares i mares amb cotxets, gent gran amb

dificultats de mobilitat, persones amb dificultats d'orientació o amb poc domini de la llengua, etcètera. Amb un comerç de proximitat, accessible i obert, tothom hi surt guanyant.

L'accessibilitat universal es pot entendre com una cadena. Si es trenca una part, es trenca l'accessibilitat. La cadena de l'accessibilitat assegura que tothom pot arribar, accedir i fer un ús adequat de qualsevol espai.

2.3 Les barreres a l'accessibilitat

Les barreres són impediments o obstacles per a la interacció de les persones amb l'entorn, el transport, els productes, els serveis, la informació i les comunicacions. Les barreres poden ser de tres classes:

- Barreres arquitectòniques: barreres de caràcter físic que limiten o impedeixen la interacció de les persones amb l'entorn.
- Barreres en la comunicació: barreres que limiten o impedeixen l'expressió i la recepció d'informació o de missatges, sigui en la comunicació directa o en els mitjans de comunicació.
- Barreres d'actitud: actituds que, directament o indirectament, per acció o per omissió, generen una situació discriminatòria.

3 PAUTES PER MILLORAR L'ACCESSIBILITAT DE L'ESPAI

Quan s'avalua l'accessibilitat a qualsevol establiment cal tenir en consideració diferents requisits i/o recomanacions referents a diferents situacions:

- Abans d'arribar al comerç
- L'arribada al comerç
- L'accés al comerç
- L'interior de la botiga
- La cambra higiènica
- L'evacuació en cas d'incendi
- La informació i la comunicació

3.1 Abans d'arribar

Informació a la web i a les xarxes socials

Les noves tecnologies permeten oferir més serveis i informació, i poden contribuir a impulsar la innovació social i la millora de les vendes mitjançant diferents canals com aplicacions mòbils i pàgines web accessibles per a tothom. En aquest sentit, cal posar l'accent en el fet que la informació dels establiments a internet sigui fiable i accessible.

La informació i altres continguts disponibles mitjançant tecnologies web a Internet, intranets i qualsevol classe de xarxes informàtiques, s'han de revisar i s'han d'aplicar els criteris recomanats (vegeu norma UNE 139803) perquè puguin ser utilitzats per la major part de les persones, incloent-hi persones amb diversitat funcional i persones d'edat avançada, bé de forma autònoma o mitjançant els productes de suport pertinents.

Per fer les millores cal tenir en compte els diferents tipus de diversitat funcional, incloent-hi les diversitats visuals, auditives, físiques, de la parla, cognitives, de llenguatge, d'aprenentatge i neurològiques. També cal tenir en compte les necessitats de les persones d'edat avançada, considerant que en envellir es poden veure limitades alguna, moltes o totes les capacitats.

A més, el compliment dels requisits d'accessibilitat facilita la comprensió i la navegació per a totes les persones usuàries en diferents circumstàncies i, per tant, ajuda a les persones independentment dels seus coneixements tecnològics i de les tecnologies que utilitzin per accedir al web.

Aquesta norma no és aplicable al programari utilitzat per accedir als continguts web (aplicacions d'usuari) ni a l'utilitzat per a generar aquests continguts (eines d'autor). En aquests casos es poden seguir les recomanacions de la norma UNE 139802: 2009 de requisits d'accessibilitat del programari.

Heu de confirmar que el vostre establiment compleix els requisits següents:

- Que la informació dels vostres webs i de les vostres xarxes socials sigui accessible. Per apropar el vostre negoci a totes les persones usuàries possibles.

3.2 L'arribada al comerç

Transport públic

Si bé els vehicles de transport públic no són de competència municipal, les parades del transport públic (autobús) i el seu entorn sí que ho són, i representen un aspecte fonamental que afecta l'accessibilitat de l'establiment comercial.

El petit comerç o la mateixa clientela poden detectar anomalies i poden realitzar la sol·licitud a l'Ajuntament per mantenir les característiques d'accessibilitat del transport proper al comerç, de les seves connexions, de les parades d'autobús, etc. L'equip tècnic de l'Ajuntament és qui s'encarregarà d'analitzar els elements en el seu entorn i de proposar les intervencions més adequades per millorar les possibles mancances o deficiències identificades. Per exemple, una parada de bus pot ser accessible, però si no hi ha gual per pujar a la vorera, aquest està malmès o hi ha un fanal que no deixa passar, l'itinerari no és accessible.

Una altra acció que les persones propietàries de comerços poden dur a terme és informar a la seva clientela de les opcions de transport públic properes a la botiga i de les seves característiques d'accessibilitat.

Places reservades

El petit comerç no compta de manera individual amb places d'estacionament reservades destinades al públic, però es pot, si es considera oportú, sol·licitar-ne la instal·lació a l'Ajuntament, en aquells casos en què la configuració de la via d'accés permeti situar-les en l'espai immediatament proper. Tot i això, l'Ajuntament ha disposat algunes places reservades d'ús públic al voltant de les principals àrees comercials de la ciutat.

També és interessant que els petits comerços considerin les següents accions: informar la seva clientela de les places accessibles més properes i de les seves característiques, així com sol·licitar a l'Ajuntament accions correctives per millorar-les, en cas que fos necessari.

Itinerari urbà accessible

Per tal de considerar que un itinerari és accessible, un dels criteris de disseny principals que cal tenir en compte és la dimensió lliure de pas. Aquest concepte fa referència a aquelles mesures que responen a l'amplada de pas i l'altura lliure del recorregut per facilitar-ne l'ús i la circulació.

L'amplada lliure de pas en un itinerari accessible ha de complir unes dimensions mínimes que responen a 1,80 metres d'amplada i una altura lliure de 2,20 metres sense obstacles durant el seu desenvolupament i garantint el gir, encreuament o canvi de sentit de qualsevol vianant. Aquests paràmetres van aparèixer a la normativa a 2010, tot i que també es permetia una amplada de pas d'1,50 metres en entorn consolidat. Al Prat de Llobregat, moltes de les voreres es van urbanitzar seguint els criteris del Codi d'Accessibilitat de Catalunya del 1995, que fixava un ample de pas de 90 cm i espais de gir de diàmetre 120 davant les portes d'accés, però a mesura que l'espai urbà es va renovant, s'aplica la normativa vigent.

En general, les consideracions referents a les dimensions de l'itinerari que caldrà complir seran aquelles més restrictives, tenint present que en certes ocasions la normativa ens fa recomanacions les quals no es poden aplicar (Ordre TMA/851/2021, Art. 5).

L'accessibilitat a l'espai urbà, no tan sols depèn de l'Ajuntament. És també responsabilitat de la ciutadania garantir que es compleixin les condicions mínimes. Si manteniu l'itinerari urbà accessible sense cap obstacle, es podrà garantir la circulació lliure i segura de les persones.

Confirmeu que el vostre establiment compleix els requisits següents:

- Els tendals i els elements sortints estan situats a una altura mínima de 2,20 metres respecte de la vorera. Els elements sortints poden provocar topades tant a persones amb diversitat funcional visual com a la resta de ciutadania.
- La línia de façana no té obstacles. És l'element de referència que utilitzen les persones amb diversitat funcional visual per orientar-se i desplaçar-se.
- A la vorera no hi ha mobiliari ni objectes que facin nosa: caixes, faristols, cartelleres, tamborets, etc. Permet circular amb llibertat, comoditat i seguretat en tots dos sentits de la marxa.
- La retolació és adequada. Ha d'incloure imatges i missatges senzills. Ha d'estar fets amb materials no reflectors i sense efectes lumínics. Ha d'ubicar-se dins dels buits arquitectònics i per darrere del pla de façana.

Informació

Per optimitzar al màxim la funcionalitat de la informació, els aspectes fonamentals que s'hauran de tenir en compte són:

- Els expositors exteriors, si existeixen, han d'estar de col·locats al costat de la façana i ser estables, sense parts volades o arestes vives i que no han d'envair l'amplada lliure d'1,80 metres a la vorera.
- Poden instal·lar-se rètols en el pla de la façana, banderoles perpendiculars a aquesta o bé una combinació d'ambdós sistemes que n'afavoreixi la localització, sempre d'acord amb les condicions de l'ordenança municipal reguladora de publicitat estàtica.
- La il·luminació ha de ser uniforme i no provocar enlluernaments ni ombres projectades. També s'ha de tenir en compte el fet de no distorsionar els colors per facilitar-ne la percepció.

Aparadors

Els aparadors requereixen una atenció especial en aquesta guia, ja que serveixen per ressaltar allò que ven l'establiment així com les seves ofertes. El seu tractament influeix en allò que en màrqueting

s'anomena accessibilitat psicològica. Per aquest motiu, és un punt clau per situar-hi informació sobre les condicions d'accessibilitat (SIA), o sobre els serveis d'ajuda a la comunicació de què disposi l'establiment.

Confirmeu que el vostre establiment compleix els requisits següents:

- Per permetre una correcta visualització a totes les persones, incloses aquelles que utilitzen cadira de rodes, les de talla baixa o els nens, es recomana que, a partir d'una alçada de 60 centímetres, els aparadors disposin de vidre.
- La façana no contindrà elements que en sobresurtin sense projecció vertical de més de 15 centímetres per sota de 2,20 metres o que puguin interferir en l'amplada de pas de l'itinerari accessible urbà.
- L'ordenació clara i coherent dels aparadors també en facilita la comprensió, especialment en el cas de persones amb diversitat funcional cognitiva.

3.3 L'accés al comerç

La principal recomanació és la facilitació l'accés a peu pla. D'aquesta manera garantirem l'entrada a l'establiment de manera segura, no discriminatòria i augmentaran les possibilitats comercials.

Confirmeu que el vostre establiment compleix els requisits següents:

- Les portes d'accés que són accessibles disposen de senyalització i il·luminació que garanteix el seu reconeixement des de l'exterior i l'interior. Les portes representen un risc de topades, especialment per a les persones amb visió reduïda i els infants.
- Les portes no tenen desnivell al lllindar. Un esgraó (encara que sigui petit) pot impedir l'accés de forma autònoma a les persones usuàries de cadires de rodes motoritzades, i a més, pot comportar un risc d'accident per a la gent gran i per les persones amb diversitat visual.

- Les catifes de pèl dur i curt estan fixades a terra i no sobresurten de la rasant del paviment. Les catifes de pèl llarg no són recomanables perquè fan impossible el control de la cadira de rodes i els cotxets.
- El mecanisme d'obertura i el pes de la porta permet un fàcil accés per a tothom: gent gran, infants, persones amb diversitat funcional, etc. Tots els comerços estan obligats a tenir portes per evitar el malbaratament d'energia; i si és possible han de ser automàtiques.
- L'amplada mínima de les portes és entre 80 i 100 centímetres. Les portes han de permetre l'accés tant de les persones usuàries de cadira de rodes com dels cotxets per a infants.
- El paviment és dur, antilliscant en sec i en mullat i no presenta irregularitats. Per evitar relliscades i caigudes, en especial de les persones amb dificultats en la marxa, sobretot en rampes i escales.
- A banda i banda de la porta hi ha un espai pla per poder maniobrar amb la cadira de rodes i accedir a l'establiment.
- Les rampes i escales disposen de passamans o baranes adequades. Són un element de seguretat imprescindible per a persones amb problemes d'equilibri, de visió o de mobilitat.
- Les rampes d'accés tenen un pendent màxim del 10% per trams de fins a 2 metres i del 8% per trams de 2,5 metres. La gent gran, les persones que van carregades o amb problemes de mobilitat tenen dificultats per salvar escales i rampes.

3.4 L'interior

Al llarg de tot el recorregut horitzontal accessible a l'interior de l'establiment quedaran garantits en primer lloc, la circulació de persones en cadira de rodes. En segon lloc, l'adequació dels paviments per limitar el risc de lliscament i per facilitar-ne el desplaçament a les persones amb problemes de mobilitat. I per últim, la comunicació visual de determinats espais, segons el seu ús, atenent les necessitats de les persones amb diversitat funcional auditiva.

Altres aspectes importants per garantir l'accessibilitat tenen a veure amb la col·locació del mobiliari i dels emproadors en el cas de les botigues de roba. Les característiques del mobiliari fix, així com els elements d'informació i comunicació han de facilitar el seu ús a persones amb diferents diversitats funcionals.

Quan pensem la disposició del mobiliari, tindrem en compte la utilització segura i independent per part de les persones amb diversitat funcional, especialment la visual. Així mateix, davant dels elements d'ús es disposaran els espais lliures necessaris que permetin l'accés als usuaris en cadira de rodes.

Confirmeu que el vostre establiment compleix els requisits següents:

- Els passadissos tenen una amplada de pas d'entre 80 centímetres i 1 metre, per facilitar la mobilitat als passadissos de les persones usuàries de cadira de rodes i de les que porten cotxets.
- Els espais són diàfans i sense obstacles, per facilitar l'orientació dins l'establiment, sobretot a les persones amb diversitat funcional visual.
- Com a mínim hi ha un emproador accessible (1,20 metres de radi de gir) i està senyalitzat. Per permetre que les persones usuàries de cadira de rodes puguin emprovar-se la roba al mateix comerç, com la resta de la clientela.
- La porta és corredissa o s'obre cap a fora i té agafadors ergonòmics. L'espai interior ha de permetre el gir de la cadira de rodes i ha de tenir unes mides mínimes de 180x150 centímetres.
- El taulell d'atenció o almenys una part, és baix (màxim 85 centímetres d'alçada) i no presenta obstacles a la part inferior. D'aquesta manera es permet que les persones usuàries de cadira de rodes puguin apropar-se a la persona que les atén i interactuar-hi.
- Els productes són a l'abast de tothom. Els prestatges tenen una alçada d'entre 40 i 140 centímetres, amb prestatges de menys de 40 centímetres de profunditat. Una bona organització facilita que es vegin els productes. Col·locar-los a una alçada adequada permet l'apropament de la cadira de rodes i facilita que la persona pugui veure els productes i accedir-hi.

- Hi ha alguna cadira o banc per el descans durant l'espera. Aquest seient disposa de braços i respalller.

3.5 La cambra higiènica

Tant si la cabina del lavabo és part del servei que el petit comerç ofereix a la seva clientela, o bé, com és més habitual, és únicament pels empleats i empleades, s'hauran de tenir presents les següents característiques d'accessibilitat:

- La separació entre la tassa del vàter i la paret és d'uns 15 centímetres com a mínim. Per poder instal·lar-hi correctament les barres de suport.
- Hi ha un espai lateral a la tassa de vàter de 80 centímetres d'amplada i 75 centímetres de profunditat. Per facilitar que les persones usuàries de cadira de rodes tinguin prou espai per poder fer el pas entre la cadira i el vàter.
- La separació de les barres de suport és d'entre 65 i 70 centímetres i té una alçada d'entre 70 i 75 centímetres. Com a punt de suport, perquè la persona pugui fer la força necessària a l'hora de fer el canvi entre la cadira i el vàter.
- El seient del vàter té una alçada entre 45 i 50 centímetres. Per facilitar que la gent gran i les persones amb mobilitat reduïda hi puguin seure i aixecar-se'n sense dificultat.
- Els interruptors i saboneres estan situats a una alçada entre 90 i 140 centímetres. Per poder ser usables per una persona de baixa estatura o amb cadira de rodes.
- No hi ha mecanismes de control de llums temporitzats. Atès que les persones amb mobilitat reduïda poden necessitar més estona en fer ús de la instal·lació.
- Les barres, dispensador de sabó, interruptors i eixugamans són d'un color diferent. Per ser fàcils de localitzar, sobretot per a les persones amb visió reduïda o amb diversitat funcional visual.
- El bany no pot ser un magatzem. Si es fa servir com a vestidor o magatzem, els objectes que s'hi col·loquen resten espai i dificulten el gir de la cadira de rodes.

- Les portes són abatibles cap a l'exterior o corredisses. Per evitar que la porta d'accés es bloquegi amb la persona i la cadira, si cau al bany.
- L'agafador està situat a la part central de la porta. Per facilitar el tancament de la porta a les persones usuàries de cadira de rodes.

3.6 L'evacuació en cas d'incendi

Ateses les dimensions i la distribució diàfana, habituals en els petits comerços, els recorreguts d'evacuació i, per tant, la seva senyalització acostumen a resultar molt senzills. Es recomana que el sistema d'alarma escollit per a la botiga sigui sonor i lluminós, per a les persones amb discapacitat auditiva.

Els senyals de les instal·lacions manuals de protecció contra incendis, d'evacuació i el nivell d'il·luminació d'emergència, hauran d'atènyer-se a allò que especifica la normativa de compliment obligatori, com en qualsevol entorn.

El Real Decret 505/2007, de 20 d'abril, especifiquen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació de les persones amb diversitat funcional per l'accés i la utilització dels espais públics urbanitzats i edificacions.

Confirmeu que l'establiment els requisits següents:

- Es disposarà de zones de refugi delimitades per elements resistents al foc per rescat i salvament de persones amb diversitat funcional en tots els nivells on no estigui prevista una sortida d'emergència accessible.
- Els recorreguts d'evacuació, tant cap a l'espai lliure exterior com cap a les zones de refugi, estaran senyalitzats d'acord amb el que estableix el document bàsic sobre seguretat d'utilització, DB SI 3, del Codi Tècnic de l'Edificació, i comptaran igualment amb senyalització òptica, acústica i tàctil adequades per facilitar l'orientació de persones amb diferents diversitats funcionals.

- L'edifici disposarà dels equips i instal·lacions adequats per fer possible la detecció de l'incendi, així com la transmissió òptica i acústica de l'alarma als i les ocupants, de manera que se'n faciliti la percepció per persones amb diferents diversitats funcionals.

3.7 La informació i la comunicació

La informació sobre productes, preus, seccions, serveis, etc., és de gran importància en el petit comerç i, per això, considerar les característiques d'accessibilitat resulta imprescindible per garantir una comunicació eficaç. Confirmeu els requisits següents:

- Es disposa de la informació, la senyalització i la il·luminació que siguin necessàries per facilitar la localització de les diferents àrees i dels itineraris accessibles, així com la utilització de l'establiment en condicions de seguretat.
- La informació de seguretat està situada en un lloc de fàcil localització i permet la seva comprensió a tots els usuaris i usuàries.
- El text de les etiquetes és superior a 7 mil·límetres. Perquè tothom el pugui veure amb facilitat, sobretot les persones amb visió reduïda o diversitat funcional visual.
- S'utilitza lletra gran i tipografia de pal sec. La mida de la lletra de la carta del menú ha de ser gran, amb tipografies de pal sec i acompanyada d'imatges.

De la mateixa manera que no hi ha només una forma vàlida de dirigir-vos a les persones, no existeix una fórmula màgica per millorar la comunicació amb les persones amb diversitat funcional. Malgrat això hi ha algunes pautes que podem tenir en comptes a l'hora d'atendre una persona amb diversitat funcional per millorar el servei i facilitar-ne la comunicació.

- Actueu de manera natural. Tracteu les persones segons l'edat que tenen. Eviteu reaccions de paternalisme. No acabeu les frases si tenen problemes de parla. Respecteu els ritmes de cada persona, i accepteu la diferència.

- Mantingueu el taulell o l'espai d'atenció al públic buit. Els objectes dificulten el contacte visual i la comunicació, especialment en el cas de persones amb diversitat funcional auditiva, de baixa alçada o que utilitzen cadira de rodes.
- En atendre persones amb diversitat visual concreteu les posicions i les ubicacions dels elements físics i potencieu el llenguatge explícit. Per acompanyar la persona, podeu oferir el vostre braç com a guia i podeu caminar davant informant-la dels obstacles.
- En atendre persones amb diversitat intel·lectual és important centrar l'atenció en un únic aspecte. Cal que parleu de manera clara, evitant frases llargues i complicades, i assegurant-vos que s'ha entès allò que heu explicat. Si és necessari, cal repetir el missatge.
- Si hi ha problemes de comunicació, utilitzeu canals alternatius com ara pictogrames, il·lustracions, el llenguatge escrit o de signes o la lectura labial.
- En atendre persones amb diversitat auditiva vocalitzeu amb claredat i a poc a poc. Cal assegurar-se abans de parlar que la persona ens mira i coneix la nostra intenció d'iniciar la comunicació. Cal utilitzar gestos i expressions no verbals.
- Si la persona utilitza cadira de rodes, assegureu-vos que esteu dins del seu camp de visió. Des d'una cadira de rodes l'angle de visió és diferent de quan s'està dret o dreta, per això cal que us assegureu que allò que ensenyeu està dins del seu camp de visió.
- Mantingueu el recorregut fins al taulell lliure d'obstacles. És important que no hi hagi objectes de mobiliari que ocupin el pas per tal que es pugui arribar de manera directa al taulell.
- És recomanable la instal·lació d'un bucle magnètic per facilitar l'accessibilitat a la comunicació de les persones amb discapacitat auditiva. Aquesta eina serveix per convertir del so en ones magnètiques que són captades directament per les pròtesis auditives que disposen de bobina inductiva.

4 ACTUACIONS I AJUSTOS RAONABLES EXIGIBLES

El present apartat pretén identificar quines actuacions poden ser exigibles de manera immediata a aquells establiments en els quals s'interposi una denúncia o es faci una inspecció.

A Catalunya la normativa d'aplicació relativa a aquest aspecte és fonamentalment la Llei 13/2014, de 30 d'octubre, d'accessibilitat i la Llei 5/2015, del 13 de maig, de modificació del llibre cinquè del Codi civil de Catalunya, relatiu als drets reals. A l'Article 3 hi ha les definicions de proporcionalitat i ajustos raonables:

La **proporcionalitat** és la qualitat d'una mesura de millora de l'accessibilitat segons la qual els costos o les càrregues que implica estan justificats, atenent els criteris següents:

- Els efectes discriminatoris que comportaria per a les persones amb diversitat funcional que la mesura no es dugués a terme.
- Les característiques de la persona, l'entitat o l'organització que ha de dur a terme la o les actuacions.
- La possibilitat d'obtenir finançament públic o altres ajuts.

Els **ajustos raonables** són mesures d'adequació físiques, socials i actitudinals que, d'una manera eficaç i pràctica i sense que comportin una càrrega desproporcionada, faciliten l'accessibilitat o la participació d'una persona amb discapacitat en igualtat de condicions amb la resta de ciutadania.

A continuació s'exposen les pautes que segueix l'ens local a l'hora de gestionar i tramitar un cas de deficiències d'accessibilitat a partir de diferents circumstàncies.

El primer pas consisteix en la comprovació inicial per part de l'Ajuntament si el fet (o els fets) denunciats incompleixen la **normativa d'accessibilitat que era d'aplicació a l'establiment en la data de sol·licitud de les llicències d'obres i activitats**. Les dades necessàries per a la comprovació inicial són la data de les llicències, la superfície útil o l'aforament, i l'historial d'usos i activitats prèvies.

En el cas de complir aquestes exigències, es determina si els fets denunciats són ajustos raonables exigibles. En el cas de que es resolgui que no, es tanca l'expedient. En el cas de que sí, es fa un requeriment per aplicar els ajustos raonables dins un termini màxim. Si es fan les obres, es tanca l'expedient. En els cas d'incompliment s'obre un expedient sancionador, es trasllada l'expedient a l'Àrea de Promoció de l'Accessibilitat i de Supressió de Barreres, la qual té la potestat d'iniciar l'expedient sancionador.

L'altre cas possible seria que després de la comprovació inicial sobre l'incompliment de la normativa d'accessibilitat (aplicable a l'establiment en la data de sol·licitud de les llicències d'obres i activitats), l'Ajuntament determini que no compleix. En aquest cas es podria fer una inspecció per comprovar les deficiències denunciades. Si es tracta de deficiències constructives, es fa un requeriment. El mateix procediment es duu a terme en el cas de que les deficiències siguin de manteniment a l'establiment. Un cop inspeccionat i valorat el compliment, les pautes a seguir són les exposades en el paràgraf anterior.

Ajustos raonables exigibles

A continuació s'identifiquen aquelles actuacions que es considera que s'adeqüen al concepte d'ajust raonable exigible d'acord amb el RDL 1/2013. Per determinar-les s'han tingut en compte els factors següents:

- Que tinguin una incidència gran en la millora de l'accessibilitat.
- Que el cost i les afectacions que comportin siguin assumibles en relació amb la dimensió i característiques de l'establiment.
- Que siguin coherents amb els principis i les directrius de la legislació.

Les condicions generals exigibles són:

- Suprimir un petit esgraó a l'accés (fins a 8 centímetres), quan l'espai exterior del llindar i els gruixos de paviment i la base de regularització permeten construir una rampa amb el mínim

pendent possible, sense modificar la fusteria existent ni afectar elements estructurals. Aquesta mesura no és exigible quan l'establiment ja disposa d'algun accés sense barreres.

- Reubicar o treure mobiliari que obstaculitzi els itineraris interiors fins als espais i elements accessibles (cambra higiènica, vestidor, menjador). Aquesta mesura no és exigible als establiments que tenen tots els accessos amb tres o més esgraons (barrera difícilment superable encara que es disposi de l'ajut d'una tercera persona).

5 INFORMACIÓ DE LES SUBVENCIONS

En l'àmbit del sector comercial: Obres de millora de l'accessibilitat en establiments amb una activitat comercial, de restauració o serveis.

5.1 Qui ofereix les subvencions?

L'Ajuntament del Prat de Llobregat, a través de l'Àrea de Desenvolupament Econòmic, ofereix aquestes subvencions per a millorar l'accessibilitat als petits establiments comercials.

A més del tràmit de sol·licitud de l'ajut i del compliment dels requisits, heu de tenir en compte que segons el tipus d'actuació, si aquestes comporten la realització d'obres, també heu de fer prèviament els tràmits de llicències. Els tràmits de llicències són gestionats per la Secció de Llicències d'Obres i activitats del Departament d'Urbanisme.

5.2 Qui ho pot sol·licitar?

Es poden acollir les subvencions les persones titulars d'una activitat comercial, de restauració o serveis o bé persones que siguin propietàries de l'establiment on es du a terme aquesta activitat.

L'establiment ha d'estar ubicat al Prat de Llobregat i la superfície del local ha de ser menor de 125 m², i ha d'estar inclòs en els usos comercials, de restauració o serveis. El projecte i l'obra executada han de tenir per objecte millorar les condicions d'accessibilitat, complint la normativa tècnica vigent en matèria d'accessibilitat i la resta de legislació en vigor.

En el moment de la sol·licitud, l'establiment objecte de millora ha de trobar-se en actiu, és a dir, desenvolupant una activitat comercial en establiments comercials, de restauració o serveis, estar al corrent de les seves obligacions contributives i no tenir cap expedient sancionador o d'esmena de deficiències.

5.3 Quina és la quantia de la subvenció?

La quantia de la subvenció serà del 50% de les despeses justificades amb un màxim de 5.000 euros per establiment sol·licitant. L'import de la convocatòria per l'any 2022 és de 30.000 euros.

5.4 Període de presentació i canal de tramitació

El termini màxim per a presentar la sol·licitud és el 30 de setembre de 2022.

Les sol·licituds s'han de presentar de manera telemàtica mitjançant el model normalitzat que estarà a disposició de les persones interessades a la seu electrònica de l'Ajuntament. També es pot demanar informació i es pot tramitar la sol·licitud a través de [l'Oficina d'Atenció a l'Empresa \(OAE\)](#), trucant al **telèfon 93 478 68 78**, o per correu electrònic a **oea@elprat.cat**

Podeu consultar tots els requisits de les subvencions a les Bases de la convocatòria en aquest enllaç:

<https://seu.elprat.cat/siac/PublicacionTabs.aspx?tab=20&id=10659&t=CS&x=tjB9ZLxRBVYMGtmUgChUyA>

6 TRÀMITS DE LLICÈNCIES D'OBRES

Quan es fan obres, és obligatori posar-les en coneixement de l'Ajuntament abans de realitzar-les, per tal d'obtenir la corresponent autorització. En funció de la complexitat de les obres, serà necessari un tipus diferent d'autorització.

EXEMPLES D'OBRES DE MILLORA DE L'ACCESSIBILITAT:

- Eliminació de l'esgraó d'accés i construcció d'una rampa sense afectació de l'estructura
- Eliminació de l'esgraó d'accés i construcció d'una rampa amb afectació de l'estructura
- Instal·lació d'una plataforma salvaescales a l'interior del local
- Adaptació dels serveis higiènics sense moure envans
- Adaptació dels serveis higiènics amb modificació d'envans
- Millora de la senyalització interior
- Millora de la senyalització exterior
- Substitució d'emprovadors
- Eixamplament de portes interiors
- Eixamplament de portes exteriors
- Instal·lació de portes automàtiques
- Millora de la il·luminació
- Millora del paviment

Tots els tràmits s'han de realitzar abans de començar les obres. En alguns d'ells a més, s'haurà d'esperar la resposta per part de l'Ajuntament abans de començar-les. Les diferents opcions són:

- Assabentat d'obres
- Comunicació prèvia d'obres menors amb aportació de documentació tècnica
- Llicència d'obra menor
- Llicència d'obra major: reforma o ampliació.

*** Si després de revisar aquest breu resum teniu dubtes sobre quin tràmit us correspon fer, podeu demanar suport tècnic especialitzat a la Secció d'Obres i Activitats.**

Informació complementària:

Secció d'Obres i Activitats

C. Major, 2-4, planta baixa

Horari: De dilluns a divendres, matins de 9 h a 13.30 h

Tel. 933 790 050

6.1 Comunicació prèvia d'obres sense documentació tècnica (Assabentat)

És un document amb el qual es posa en coneixement de l'administració pública l'inici de les obres a l'interior del local, sempre que aquestes no necessitin de llicència prèvia municipal. S'ha de fer el tràmit abans de començar les obres.

Són obres d'escassa entitat que han de complir les següents condicions:

- No afectar la façana de l'edifici
- No modificar l'estructura (pilars, jàsseres i bigues, forjats...)
- Que l'edifici no estigui catalogat o protegit

Exemples d'actuacions:

- Reparació o substitució de paviment interior, sense augmentar la càrrega.
- Reparació o substitució de revestiments interiors (enrajolat, enguixats, pintats...) sense alteració d'envans.
- Canvi de mobiliari i sanitaris sense modificar envans.

- Col·locació o reparació de fals sostre.
- Canvi o reparació d'instal·lacions interiors (aigua, gas, electricitat...).

Documentació necessària

- Formulari de sol·licitud.

Normativa

Art. 11.2 Ordenances metropolitanes de l'Edificació

Enllaç

<https://seu.elprat.cat/siac/ProcedimientoTabs.aspx?tab=1&idProc=128&idnct=498&x=uo/lrP23G0Q13qa8VM%208NQ>

6.2 Comunicació prèvia d'obres menors amb aportació de documentació tècnica

Les obres menors sotmeses a comunicació prèvia són aquelles que, per la seva senzillesa tècnica i escassa entitat constructiva i econòmica no necessiten projecte tècnic, sempre que no suposin una alteració de la composició de l'edifici, del volum i/o del conjunt del sistema estructural; que no impliquin un canvi d'ús, que no afectin edificacions catalogades, i que no ocupin la via pública per a la seva execució.

No requereixen projecte tècnic, però necessiten documentació tècnica complementària.

En el moment que es presenta la comunicació es poden iniciar les obres, sota la responsabilitat de la persona interessada.

Les obres d'eliminació de barreres arquitectòniques resten exemptes de pagament de taxes.

Exemples d'actuacions:

- Reforma de locals que requereixin enderrocs o modificacions de distribucions.
- Reforma de façanes i edificis que no requereixin instal·lació de bastides ni d'altres afectacions de via pública.
- Instal·lacions de rètols i tendals que no estiguin ubicats a coberta de l'edifici
- Reforma i adequació de naus industrials
- Construcció de rampes per a persones amb mobilitat reduïda sense afectació de l'estructura

Documentació necessària

- Formulari de sol·licitud.
- Documentació tècnica. És recomanable, i a vegades imprescindible, contractar una persona tècnica qualificada per elaborar aquesta documentació.

Segons el tipus d'obra, pot ser:

- Plànol d'emplaçament.
- Memòria tècnica de descripció i justificació de les obres.
- Pressupost desglossat.
- Plànols acotats i a escala on es representin les obres.
- Estudi cromàtic, si s'escau.
- Full d'assumeix de la direcció tècnica, si s'escau.
- Declaració de l'empresa contractista.
- Fotografies en color de l'estat actual, si s'escau.

- Estudi bàsic de seguretat i salut, si s'escau.
- Si afecta a elements comuns estructurals de l'edificació, autorització de la comunitat de persones propietàries.

Normativa

- Art. 187 bis de la Llei d'Urbanisme, Decret Legislatiu 1/2010
- Art. 11.2 Ordenances metropolitanas de l'Edificació

Enllaços

<https://seu.elprat.cat/siac/ProcedimientoTabs.aspx?tab=1&idProc=199&idnct=1661&x=BJbmbUzEGZYhFsyncB7a zmQ>

6.3 Llicències d'obres menors

Requereixen aquest tipus de llicència les obres que per raó de la seva senzillesa tècnica i escassa entitat constructiva i econòmica, no requereixen projecte tècnic però comporten ocupació de la via pública o necessitat d'autoritzacions sectorials prèvies.

Les obres d'eliminació de barreres arquitectòniques resten exemptes de pagament de taxes.

Exemples d'actuacions:

- Obres de reforma que comportin petites alteracions de la superfície construïda o afectin a elements estructurals
- Instal·lació d'ascensors
- Petits moviments de terres

- Construcció de rampes per a persones amb mobilitat reduïda amb afectació de l'estructura

Es considera que una actuació comporta afectacions estructurals quan les obres necessàries per construir una rampa o per instal·lar una plataforma salvaescales, sense envair la via pública, requereixen foradar forjats, modificar lloses d'escala o reformar altres elements estructurals.

En relació amb l'accés a l'establiment, aquesta situació es dona quan concorren simultàniament les tres circumstàncies següents:

- L'establiment es troba a una cota superior respecte la via pública.
- Sota l'accés hi ha una planta sotterrani.
- L'espai de separació entre l'edificació i la via pública, en cas que n'hi hagi, és insuficient per poder-hi construir una rampa o instal·lar-hi una plataforma elevadora.

Documentació necessària

*Es recomanable consultar a la Secció de Llicències d'Obres i Activitats quina és la documentació necessària en cada cas. També es recomana, i a vegades és imprescindible, contractar una persona tècnica qualificada per a elaborar aquesta documentació.

- Instància de llicència d'obra menor.
- Plànol d'emplaçament on s'indiqui amb precisió la finca afectada per les obres.
- Memòria tècnica on es descriu i justifiquen les obres que es pretenen executar.
- Pressupost desglossat de les obres.
- Plànols, acotats on es representin gràficament les obres.
- Full d'assumeix de la direcció facultativa de les obres expedit per un arquitecte o aparellador i visat pel col·legi oficial corresponent.
- Estudi bàsic de seguretat i salut, si s'escau.
- Documents d'acreditació de la persona sol·licitant.
- Conformitat de la comunitat de persones propietàries, si s'escau.

- Declaració jurada de l'empresa contractista.

Per a obres amb instal·lació de bastides a la via pública:

- Estudi cromàtic, si s'escau
- Fotografies en color de la façana, si s'escau.
- Plànols/croquis acotats de planta i de secció de la finca grafiant la posició de la bastida a la via pública, si s'escau.

Per a l'execució d'obres que afectin l'estructura (obertura i reforçaments):

- Comunicació a totes les persones ocupants de l'edifici de les obres que s'executaran
- Full d'assumeix de la direcció facultativa de les obres expedit per un/a arquitecte o aparellador/a (segons els tipus d'obres) enginyer/a o enginyer/a tècnic/a (local o indústries) i visat pel col·legi oficial.
- Declaració jurada de l'empresa contractista.

Normativa

- Art. 11.2 Ordenances metropolitananes de l'Edificació
- Art. 128 de les OM.
- Art. 129 de les OM.
- Decret legislatiu 1/2010 : de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme.
- Decret 305/2006: de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'urbanisme.
- Decret 179/1995: de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals.
- Decret 201/1994: de 26 de juliol, regulador dels enderrocs i altres residus de la construcció, modificat pel Decret 161/01, de 12 de juny.
- OM: Ordenança de publicitat estàtica.
- OM: Ordenança reguladora de l'ús dels colors, materials i altres elements en les edificacions.

- OF núm. 5: Ordenança fiscal núm. 5, que regula l'Impost sobre construccions, instal·lacions i obres (ICIO).
- OF núm. 13: Ordenança fiscal núm. 13, que regula la taxa per llicències o la comprovació d'activitats comunicades en matèria d'urbanisme.
- OMT: Ordenances metropolitanes d'edificació.
- OMT: Ordenances metropolitanes de rehabilitació.

Enllaços

<https://seu.elprat.cat/siac/ProcedimientoTabs.aspx?tab=1&idProc=132&idnct=1342&x=7ZDr5z9N/irUaN4VyB58nA>

6.4 Llicència d'obres majors: reforma i ampliació

Sol·licitud de llicència d'obres a l'Ajuntament que comportin alguna modificació estructural o que suposin un augment del volum edificat.

Exemples d'actuacions:

- Obres de reforma que comportin alteracions importants de la superfície construïda o afectin de forma important el sistema estructural
- Obres de reforma que afectin els elements comuns de l'immoble
- Obres que suposin l'ampliació del local

Documentació necessària

* Abans de l'inici de l'obra s'haurà de presentar davant l'Ajuntament el projecte executiu de l'obra degudament visat pel col·legi corresponent.

- Qüestionari "Estadística d'Edificació i Habitatge"
- Declaració de l'empresa contractista acceptant l'execució de les obres
- Document d'acceptació dels residus emès per l'Entitat Gestora inscrita al Registre de Gestors de Residus de la Junta de Residus
- Dues fotografies de la finca i el seu entorn
- Estudi bàsic de seguretat i salut i o estudi de seguretat i salut segons la complexitat de l'execució de l'obra.
- Incloure en el projecte les especificacions tècniques i de disseny de les connexions dels serveis d'electricitat, gas i aigua
- Indicar al plànol d'emplaçament del projecte de la vorera i els elements urbanístics existents
- Justificació del compliment de la normativa vigent a Catalunya en matèria d'infraestructures comunes
- Justificació específica que el projecte compleix amb la reserva d'espais destinats a aparcament
- Justificació específica que el projecte compleix les normes sobre prevenció d'incendis.
- Llicència d'activitats, si s'escau
- Nomenament del tècnic/a competent que assumeixi la coordinació de seguretat i salut, degudament visat.
- Nomenament del tècnic/a competent que assumeixi la direcció de l'execució de les obres, degudament visat.
- Projecte tècnic per triplicat, visat i signat pel tècnic/a promotor/a. En el projecte s'haurà de justificar tota la normativa vigent d'obligat compliment.
- Si les obres comporten enderroc, prèviament, s'haurà de sol·licitar i obtenir la llicència d'enderroc corresponent.
- Si les obres comporten alguna afectació dels elements urbanístics existents, memòria justificativa de la necessitat de la intervenció i proposta alternativa per a la reubicació dels elements alterats
- Fiança

- Fitxa justificativa compliment Decret 21/2006 "Adopció de criteris ambientals i de coeficiència en els edificis".
- Justificació conforme el projecte compleix amb tots els requeriments del Codi Tècnic d'Edificació (CTE).
- Justificació del compliment de l'Ordenança reguladora de la incorporació de sistemes de captació d'energia solar.

Normativa

- Decret legislatiu 1/2010 : de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme.
- Decret 305/2006: de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'urbanisme.
- OMT: Ordenances metropolitanas d'edificació.
- OF núm. 5: Ordenança fiscal núm. 5, que regula l'Impost sobre construccions, instal·lacions i obres (ICIO).
- OF núm. 13: Ordenança fiscal núm. 13, que regula la taxa per llicències o la comprovació d'activitats comunicades en matèria d'urbanisme

Enllaços

<https://seu.elprat.cat/siac/ProcedimientoTabs.aspx?tab=1&idProc=143&idnct=1321&x=ZfA7PpL9z4Xg9rVVhSt3bg>